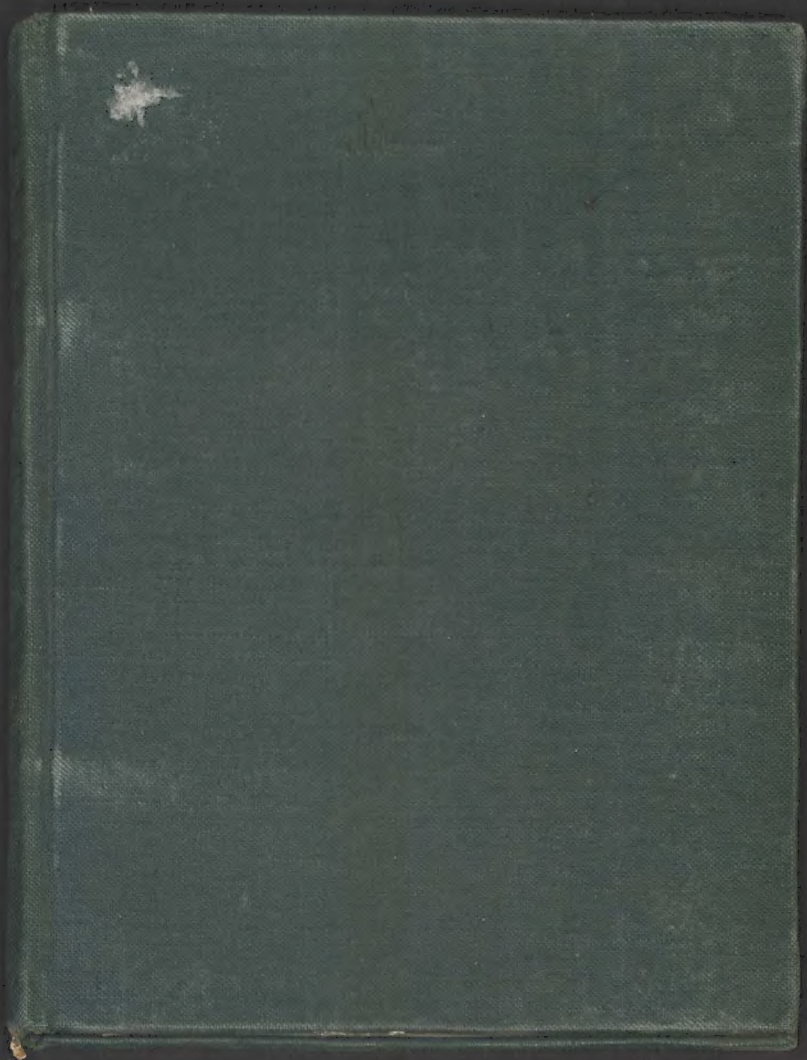
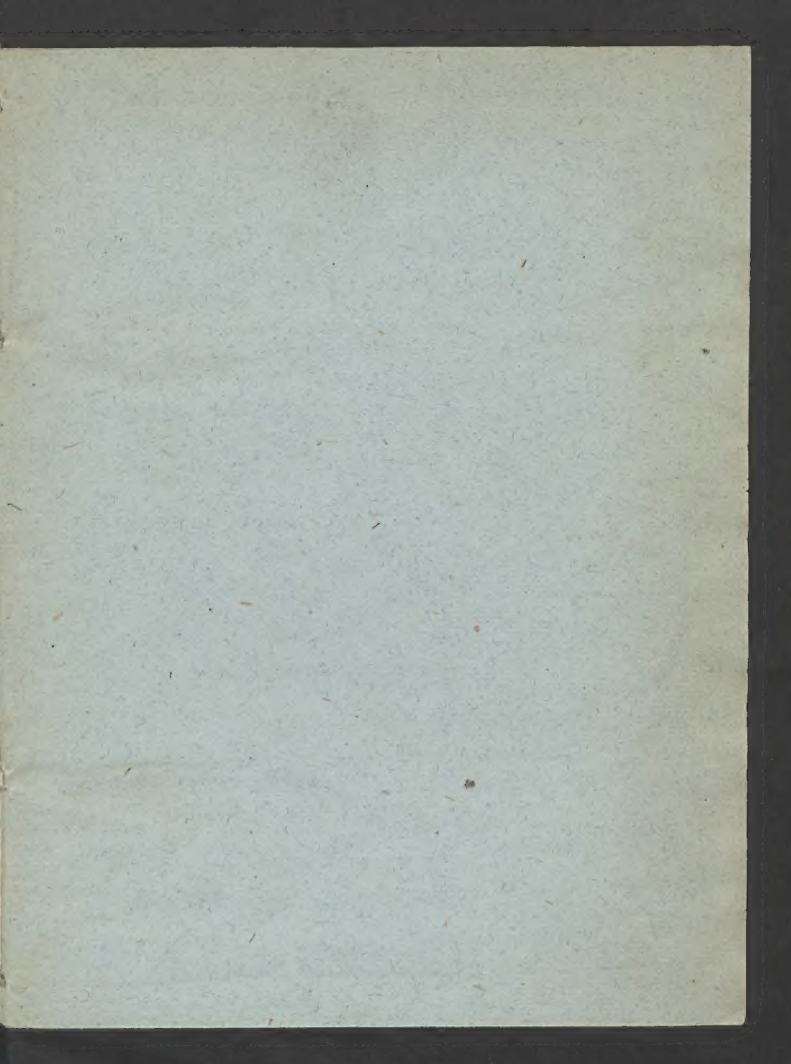
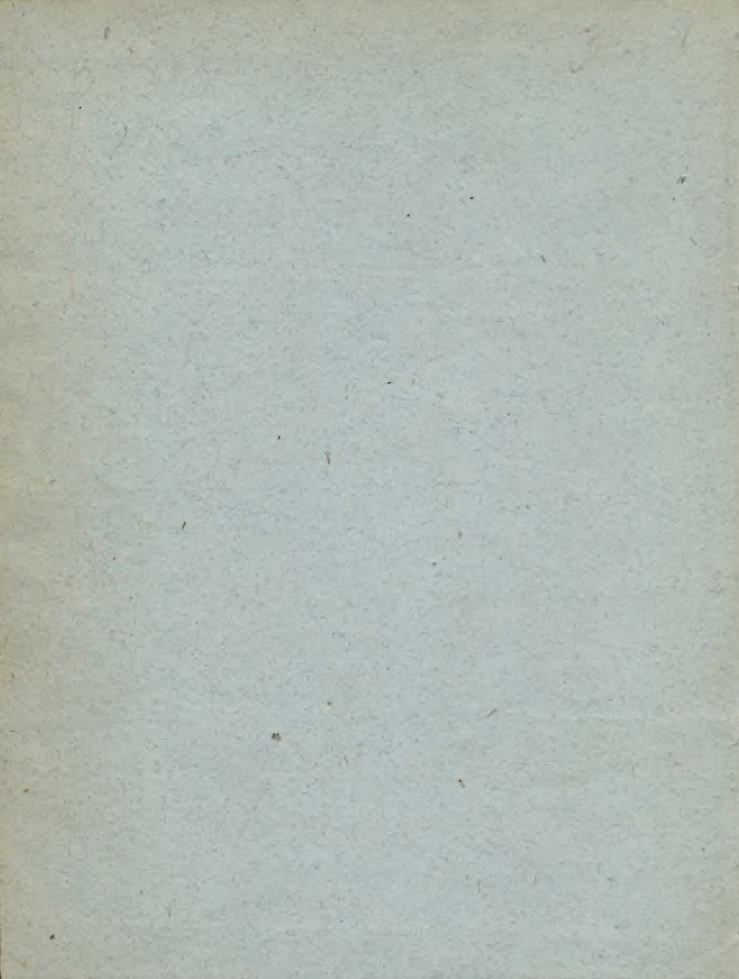








S J Ö

Guðrækilegar um- penkingar,

eður:

Eintal kristins manns við sjálfan sig hvern
dag í vikunni, að kvöldi og morgni.

Saman teknað af

sjera **Hallgrími Pjeturssyni,**

fyrirum sóknarpresti til Sauurbæjar á Hvalfjarðarströnd.

Akureyri 1860.

Prentaðar í prentsmiðju Norður - Austurumdæmisins
hjá Helga Helgasyni.

LANDSBÓKASAF

Esa. 65.

„Það skal ske, áður en þeir kalla, þá vil
jég andsvara þeim, og á meðan þeir eru enn nú
að andvarpa, þá vil jeg bænheyra þá“, segir
drottinn.

Matth. 6.

Nær þú bidst fyrir, þá gakk inn í þitt svefn-
hús, og lyk dyrunum aptur, og bid þú föður
þinn í leynum, og faðir þinn sé í leynum sjer,
mun þjer það opinberlega endurgjalda.

68496

Morgunþanki

á sunnudaginn.

Hjá Markúsi í 16. kapítula verður lesið, að herrann vor Jesús hafi frá dauðum upprisið mjög snemma morguns á þeim fyrsta degi vikunnar, sem að nú er vor sunnudagur.

Með því nú mín sál, að drottinn hefir geymt þig undir sinni miskunnar hendi, á þessari umliðinni nóttu, frá óteljanlega mörgum djöfulsins svikum og myrkranna skelfingum, svo þú rís nú heilbrigð upp úr þinni hvílu, þá sjá nú til, að þú honum til þóknunar, sem þig verndað hefir, og þjer til leiðrjettingar, hugleiðir lítið eitt um þetta efni, nú á þessari morgun vöku stund.

Og fyrst láttu þjer til hugar koma, að líka svo sem þinn endurlausnari dó fyrir syndir þínar á krossinum, og forlíkaði þig við þann almáttuga guð, með þeirri allra heilögustu fórn síns blessaða og syndlausa

líkama; svo rjettlætti hann þig fyrir guði einnig með sinni dýrðarlegri upprisu. Hann afklæddi þig flískum þinna synda í sínum dauða, en íklæddi þig aptur ljómandi skróða síns rjettlætis í sinni upprisu. Hjartans gleði áttu og máttu hjer af hafa, mín sál, og af öllum hug og hjarta áttu honum þakkir að gjöra, fyrir svoddan háleitan og himneskan velgjörning, og svo þú auðsýnir það nú í dag í þínu framferði, að þjer finnist nokkuð til svoddan gæðsku og góðvilja þíns endurlausnara, og þú viljir gjarna bera þig að sýna honum hlýðni aptur á móti, þá láttu þetta hið sama gæðskuverkið hans vera þjer svo sem eina reglu og minnissedil allan þenna eptirkomandi dag í því, sem þú formátt að gjöra, hugsa og tala. Hugsa þú nú þar um fyrst, að líka svo sem Jesús, þinn lausnari, dó þinna vegna fyrir þínar syndir, svo þær skyldu ekki orka, að þú dæir eilífum dauða, svo keppstu nú við í dag að deyja sjálfur frá syndunum og öllu illu athæfi, fyrir eina hreina og hræsnislausu iðran og yfirbót.

Par næst, svo sem þinn lausnari reis
 upp af dauða, þjer til rjettlætis, svo sjá til,
 að þú í sannri trú kappkostir að betra þitt
 líferni, og ganga í endurnýjngungu lífdaganna;
 set þjer nú alvarlega fyrir sinni, ef djöfull-
 inn, heimurinn, eða þitt eigið hold og blóð
 vilja koma þjer til að syndga, að þú þá
 aptur á mót minnist, að óviðurkvæmilegt er
 það fyrir þig að færa þig aptur í slíkur and-
 styggilegustu synda, úr hverjum þú varðst
 ekki færð, nema fyrir dauða guðs sonar, og
 frá þjer að fleygja því fagra rjettlætis klæði,
 hvert þjer var ekki gefið, nema fyrir hans eig-
 in upprisu. Sjá þú þar fyrir til, sála mín, að
 þú þenna dag frá morgninum byrjir í krapti
 Jesú Krists upprisu, og set þjer nú alvarlega
 fyrir, að rísa upp af svefni og dauða synd-
 anna, í hverjum þú hefir allt hjer til svo
 athugalaus sofið, eða má ske dauð legið.
 Virtu nú framar fyrir þjer, hvíllík gleði og
 geðþekkni þeim alnáttuga guði muni verið
 hafa á sínum elskulega syni, þá hann að
 sigruðum djöfli, synd og dauða reis upp úr

sinni gröf. Ef laust mun drottinn og svo yfir okkur gleðjast, sála mín, ef við viljum nú með honum, upp úr okkar syndagröf rísa fyrir sanna iðran og lifnaðarins betrun í rjettri trú.

Þá Jesus allra fyrst byrjaði sitt prjedikunar embætti, og skírdist í Jórdan, þá kallaði strax guð faðir af himnum ofan yfir hann, og sagðist hafa á honum velþóknun. Ekki er að efast þar um, að drottinn hefir velþóknun á þeim öllum, sem syndanna iðrast, og nýja hlýðni stunda, en þó það sje ekki nema svo sem fyrst lítil uppbyrjun í þessum heimi, nær hún að eins skeður í trúnni á Jesúm Krist. Þar fyrir, mín sál, rísum upp með okkar Jesú, rísum upp frá illu líferni, gjörum iðran og látum af að syndga eptir frekasta megni. Jesús gladdi okkur með sinni upprisu, gleðjum við hann og aptur með okkar upprisu. Englar guðs boðuðu þau gleði tíðindin Jesú lærisveinum, að herrann væri upprisinn. Guð gæfi vjer mennirnir, sem Jesú lærisveinar viljum

vera og heita, mættum svo fyrir náð heilags anda upprísa af syndunum, að englar guðs mættu með hjartans gleði hver öðrum þar af segja. Já, mín sál, rísum ekki alleinasta upp í Jesúrjettlæti, hvert vjer öðlumst fyrir sanna trú á hans nafn, heldur göngum og í hans rjettlæti hjeðan af, í sönnunum trúarinnar ávöxtum. Sje ekki alleinasta okkar umþenking þessi og morgunstundar iðja, heldur miklu framar alls dagsins ástundun. Berum ekki að eins þessa þanka hulda í brjóstinu fyrir augunum, heldur utmálum og auðsýnum þá í verkunum og þessa dags umgengni bæði fyrir guði og náunganum, helzt í Tækilegri heyrn guðs orða, í almennilegri bæn og þakkargjörð og öðrum kristilegum verkum. Látum okkur nú eptir fremsta megni gefa guði þenna sjöunda partinn vikunnar til þjónustu, honum til lofs og dýrðar, þar hann hina sex gefur oss til þjónustu vors líkama.

Minn herra Jesú, kom nú til mín og reis mig upp af dauða og svefni minna

synda, og rjettu að mjer þína hönd, og styð mig á fætur, því jeg er án þín bæði máttlaus og magnlaus.

Ó þú herra og engill þess mikla ráðs, taktu með þínum almættis krapti þann þunga tregleikans, vanmáttarins og vanskilningsins stein frá minu hjarta! Leið þú mig á þessum degi og ætíð, í krapti þinnar dýrðarlegu upprisu, fyrir þinn heilaga anda á sönnum guðrækninnar og rjettlætisins vegi! Unn þú mjer, minn herra Jesú, að upprísa hjer í heimi til náðarinnar hlutdeildar, svo jeg megí í öðrum heimi upprísa til dýrðarinnar arfleifðar, fyrir sakir þíns heilaga nafns. Amen.

Kvöldþenking

á sunnudaginn.

Það er merkileg historia, sem Jóhannes evangelisti fram setur í tuttugasta kapítula, þar hann segir, að á kvöldi þess sama þvottdags, sem herrann reis upp frá dauð-

um, hafi hann til lærisveinanna komið, hverj-
ir vegna hræðslu fyrir Gyðingunum, höfðu
húsið að sjer læst, og þá hann var inn kom-
inn, standandi í miðið hjá þeim, óskaði
hann þeim friðar; en þeir urðu fyrst hrædd-
ir, allt þar til þeir skoðuðu hans hendur
og fætur, hverja hann frambauð sjalfur þeim
til sýnis, þá urðu þeir glaðir. S. Lúkas
segir, að þeir hafi verið að tala um herr-
ann, þá hann kom til þeirra.

Sála mín! Áður en við leggjum okkur
til svefns, þá viljum við með guðs hjálp
hugsa hjer nokkuð framar eptir.

Fyrst skulum við nú hugleiða, að Jesús
kom ekki til phariseanna, kennnimanna höfð-
ingjanna, nje þeirra rómversku stríðsmanna,
sem annaðhvort ekkert eða illa um hann
töluðu. Mín sál! Guð láti okkur ekki
sofna nje vakna í þeirra selskap; guð for-
bjóði okkur að trúá næturmyrkrunum svo um
okkur, að við höfum ekki herrann Jesú

til okkar inn fengið, og hans friðarboðunar notið, sem hefir myrkranna höfðingja sigrað, hver einn en enginn annar getur og má sannan frið og rósemi gefa bæði í vöku og svefni! Í öðru lagi merkjum, að herrann Jesús kom inn til sinna lærisveina, sem voru fyrst hræddir við Gyðingana, hverja þeir hugðu úti að læsa.

Í annan máta voru þeir hryggvir, því þeir þóttust misst hafa sinn elskulegasta herra frá sinni nálægð og umgengni.

Í þriðja máta voru þeir enn vantrúaðir, og vildu ekki trúa, að Jesús væri upprisinn, þar þeir höfðu þó áður fyrri af Jesú heyrt, að á þriðja degi mundi hann upp aptur rísa, og þar að auki höfðu þeir optlega þann allan dag boðskap fengið, að Jesús væri eslaust af dauða upprisinn, hvað þeim kunngjörði bæði María Magdzlena og konurnar, sem Krist fundu á veginum, og engilsins ræðu heyrt höfðu, svo og líka þeir tveir, sem til Emaus gengu, og þá voru nýkomnir heim aptur úr þeirri ferð.

Merk þetta, sál mín, og fær þjer slíkt guðrækilega í nýt. Fyrst, svo sem þeir voru herrans Krists lærisveinar, svo ertu og fyrir hans náð, Jesú lærisveinn. Pjetur, Jakob og Jóhannes kallaði hann til að vera sína lærisveina við vatnið í Galilæa, en þig hefir hann kallað við vatnið skírnarinnar, eður í skírninni. Þeir voru hryggvarir, því þeir voru sviptir síns elskulegasta meistara og herra sýnilegri nærveru, frá hverjum þeir og flýðu í grasgarðinum. Miklu hryggvari máttu vera, með því þú hefir, æ því miður, í dag svo sem optar, flúið frá þínum drottni og elskulegasta herra með þínum syndum.

Gyðingar tóku Jesú frá lærisveinum, móti þeirra girnd og vilja, en þú hefir Jesú frá þjer vísað, eptir girnd og vilja þíns eigin holds, þar þú hefir því hlýðugri verið að elska syndina, en þínum guði að elska rjettlætið.

Lærisveinar Jesú höfðu lás og hurð að læsa og lykja úti frá sjer sína óvini Gyð-

ingana. En með hverju kanntu og viltu þína óvini útilýkja, sem eru: þín eigin samvizka, hverja þú hefir slekkað, guðs reiði, hverja þú hefir forskuldað, þínar syndir, sem þú hefir drýgt, og djöfulinn, sem um þig situr, að gjöra þjer skaða.

Þeir voru breiskir og trúarveikir, þó þeir heyrðu talað margt um Krists upprisú. Ó mín sál, er ekki hið sama fyrir þjer? Hversu margt hefir þú mátt heyra, lesa og hugsa um þinn herra Jesú, og um þín sálarefni í dag? En guð náði; hvar er ávöxturinn? Athuga þú þar fyrir, sála mín, hvað margt þú hefir nú af rjettri og guðrækilegri helgidagsiðju forsómað, og hvað margt þú hefir óheilagt, heimskulegt, hje-gómlegt og holdlegt, bæði gjört og stundað, hugsað og talað. Komum nú þar fyrir, sál mín, og gefum okkur úr selskap phariseanna, sem ekkert hugsuðu nje töluðu um Jesú, hvort hann væri upprisinn eður ei, og gefum okkur í hóp herrans lærisveina. Trúum við ekki myrkranná hættu um okk-

ur sofandi, nema við höfum ljóssins herrann Jesú yfir okkur vakandi. Við komum til Jesú í vatni, eða fyrir vatn skírnarinnar, komum nú aptur til hans í vatni okkar iðrunar tára. Verum hrygg, því við höfum því góða tapað, en illu eptirfylgt; við getum ekki okkar óvini útilæst, biðjum nú þar fyrir herrann Jesú, að læsa þá og úti byrgja frá okkur. Þreifum nú með hendi rjettrar trúar á píslarsárum okkar endurlausnara, með hverjum hann hefir allar okkar syndir, sem við drýgt höfum, fullkomlega afsnáð, bætt og borgað. Ekki kunni lás nje hurð Jesú frá sínum lærisveinum úti að lykja; svo kunna ekki syndirnar hann frá okkur úti að læsa nje lykja, þá við hann af hjarta girnumst. Því innilegar sem við hugsum um Jesú forþjenustu, og hans miskunn, því glaðari verðum við, því værara sofum við, því óhræddari megum við vera fyrir djöfli, synd, samvizkukvíða, guðsreiði, og öllu illu.

Ó þú elskulegasti Jesú, mikill er minn

vanmáttur og veikleiki minnar trúar, hver mig angrar og ástríðir, en meiri er þinn kraptur, sem mig styrkir og forsvarar. Mik-ið hef jeg sært mína sál með syndunum, en miklu framar kanntu hana að græða með þínum píslarsárum. Jeg hefi frá þjer flú-ið og þig yfirgefið með forsómun góðrar og guðrækilegrar iðkunar í dag. Nálægstu mig nú aptur í þinni miskunnsemi, og úti-lyk frá mjer alla mína óvini, sýnilega sem ósýnilega á þessari nóttu! Láttu þínar bless-aðar benjar og undir vera sálu minni fyrir sjónum á þessari nóttu, henni til gleði og fagnaðar! Láttu mig eignast þinn frið; unn þú mjer í þínum friði að sofa, í þín-um friði að vakna, í þínum friði að lifa, í þínum friði að deyja, í þínum friði upp að rísa og í þínum friði eilíflega að gleðj-ast, þú sem lifir og ríkir með föðurnum og heilögum anda, lofaður, vegsamaður og blessaður að eilífu. Amen.

Morgunþenking

á mánudaginn.

Í Genesisbókar 1. kapitula stendur skrif- að, að í upphafi hafi guð skapað himin og jörð, ásamt öllum skepnum, á sex dögum, hverjir sex dagar að samlíkjast mega við einn dags morgun, af öllum þeim tíma er veröldin stendur.

Láttu nú, sál mín, þenna upprunna dags morgun vera þjer orsök hjer frammar um að þenkja. Athuga nú þar fyrir, fyrst þann fagra morgunroða, og það skært skín- andi ljós sólarinnar nú upprennandi, hvað að er eitt hið skærasta og fegursta drottins handaverk, sem dauðlegum mönnum hjer í heimi, fyrir sjónir ber, og hvað skær, dýrð- legur og vegsamlegur mun vera sjálfur skap- arinn, þar skepnan er svo skær og fögur? Sjá hversu dagurinn veit sína sömu átt, úr hverri hann að morgni upprennur, og hvar hann að kvöldi niður gengur, svo

og einnig hefir og heldur sólin sinn sama gang, daglega og árlega. Ó, hversu vís mun sá herrann vera, sem því hefir svo til skikkað? Og hvað stöðug er sú stjórnun, sem ekki lætur þvílíka skikkun nokkru sinni skeika. Og hversu mikið er almætti þess herra, sem himni og jörðu við makt heldur? Sjáðu og einnig, hvernig allar skepnur leita síns fæðis, fuglarnir um loftið, dýrin um jörðina og fiskarnir í sjónum. Ó, hversu ríkur, góðgjarn og örlátur er sá herrann, sem án allra eptirtalna og betalings, heldur þær allar svo ríkuglega og góðviljuglega kostfrí? Mín sál, fyrir þessa sama drottins augsýn ertu nú af þínum svefni vöknuð; undir hans verndun hefir þú rósemi, hvíld og væran svefn haft á þessari nóttu. Svo sem allar skepnur þiggja hans góðvild, svo þiggur þú allt hvað þig gott hendir og hent hefir af hans gæðsku og miskunn. Allar skepnur prisa sinn skapara, hver eptir sinni tegund og náttúru. Ó þú mín sál, sem miklu fleira, æðra og

meira þiggur af drottni heldur en nokkur önnur sköpuð skepna, guð láti þig ekki henda, að þú sjert hin lakasta, eða verðir ein eptir af öllum hans skepnum, með þína lofgjörð og þakklæti, eptir því sem heilagur andi virðist nú að gefa þjer náð til.

Rænulítill má sá þjón vera, sem ekki virðir sinn herra þess, að bjóða honum góðan dag að morgni dagsins. Vertu ekki sál mín svo rænulaus, að þú ekki veitir drottni þínum þá virðing, sem þú vilt að þínir þjónar veiti þjer. Bjóð þar fyrir guði þínum góðan dag með þinni mergun bæn; já, taktu undir við þinn guð, sem nú verður fyrri til, ei að eins að bjóða, heldur gefa þjer einn góðan dag nú sem optar, og vertu honum þakklát.

Í öðru lagi hugsa þú nú þar um, að allar skepnur, sem þú sjer nú í dag, eða hefir með að fara og höndla, þjer og þínum til næringar og bjargræðis, bæði lifandi og dauðar, utan og innan húsa, eru af guði skapaðar og þjer í hendur fengnar og

skamtaðar. Mundu þig þar fyrir, að vanbrúka þær ekki nje misbrúka, þeirra skapara og þínum herra til styggðar, sem þjer þær.ljeði og lánaði. Formæltu ekki skepnum drottins nokkru sinni, þó þær sjeu þjer ekki í dag sem hlýðugastar; þenktu heldur, hversu þú ert sjálf bág og þverbrotin þínum guði, og formælir hann þjer þó ekki. Lát þjer nægja daglega með það, sem drottinn hefir þjer skamtað; girnstu ekki þar við að auka með rangindum, forspilltu því ekki heldur með ótilbærilegri eyðslu og útsóun; höndla þú ærlega, rjelega og skynsamlega með skepnur drottins, sem hann hefir þjer í hendur fengið, svo sem þínu skamtaðan verð; stær þig ekki yfir þeim, sem minna hafa, og öfunda ei þann sem meira hefir; veit líkamanum sína þörf, eptir því sem guð þjer leyfir, og gjald Kristi sínar skyldur á hans fátækum limum, eptir því sem drottinn gefur þjer efni; neyttu kristilega drottins skepna, viðurkenndu lítilátlega þær þjer óverðugum veittar; þakka

þú guði hjartanlega fyrir þær; bið þú guð þjer þær auðmjúklega að blessa.

Lof sje þjer drottinn minn fyrir vernd og varðveizlu, værd og rósemi, og fyrir allar skepnur, sem þú hefir mjer óverðugum til þarfa skapað, og uppheldis gefið. Stjórna þú mjer náðarsamlega á þessum degi og allri minni höndlan og meðferð á öllum þínum skepnum, sem undir mínu valdi eru, og blessa þú mjer þær allar, þjer til lofs og dýrðar, en mjer til gagns og nytsemdar. Amen.

Kvöldþenking

á mánudaginn.

Í Genesisbókar 3. kapítula verður lesið, að á kvöldi, þá dagurinn tók að kólna, hafi guð drottinn kallað Adam fyrir sig, og reikningskap við hann haldið um sitt fyrsta syndabrot, þá hann át af því trje, sem drottinn hafði honum bannað.

Mín sál, maklegt væri þó drottinn við okkur hjaldi nú á þessu kvöldi hinn strangasta reikningskap, um það sem hann hefir fengið okkur í hendur að höndla með í dag af sínum skepnum. Ó, hversu höfum við með það farið? Annaðhvort órjettilega, eður og svo aldeilis illa. Hversu fá þakkarorð hefir drottinn þegið af okkar munni? Já, hversu fávísleg hefir verið öll okkar höndlan í dag? Margt höfum við gjört það guð hefir bannað, fátt það sem guð hefir boðið, Adam forskuldaði að útrekast úr Paradís með einu broti, en með hversu mörgum brotum og syndum höfum við nú, sála mín, forskuldað frá guði og eilífri sálubjálpi að útrekast? Adam braut mikið, þar hann mishöndlaði með eitt epli. Hvað miklu meir höfum við þá ekki syndgað með okkar misgjörðum við svo margar góðar guðs skepnur í dag? Sjá þú, mín sál, tímanum höfum við forspillt án bænar og þakklætis, með hiruuleysi og gjálfi, heimsku og hjegóma; heilsunni ónyt-

samlega fortært og til ýmislegra synda misbrúkað; og hvað tek jeg til að telja það upp, sem þó verður ekki talið? Því — hver kann að skýra, hvað opt hann fellur? Og ef sá rjettláti fellur sjö sinnum á degi, hversu opt mun jeg þá ranglátur fallið hafa í dag? Já, mín sál, hversu óþarflega, óskynsamlega, órjettvíslega og ópakklátlega höfum við þessa góða dags tíma foreytt? Og svo sem við í morgun glöddumst við að sjá það fagra upprennanda dagsljós, svo megum við nú hryggjast við að sjá það undir ganga aptur, og myrkrið, sem dauðann boðar og fyrirmyndar, yfir koma. En — mín sál, hvað skulum við til gjöra? Svo lítið sem Adam stóðaði að fela sig milli trjáanna, fyrir augnsýn drottins, svo lítið stóðar okkur að dyljast fyrir guði, því að „vei þeim, sem duldir vilja vera fyrir drottni“, segir ritningin. Svo lítið skjól, sem Adam varð að sínum fíkjublöðum, svo lítið og öllu minna gildir að skýla sjer með sínu eigin rjettlæti eður meinleysi; en allra

sízt gildir að afsaka sig með gáleysi, mann-
legum dæmum, holdsveikleika, eður hverju
öðru slíku. Komum við nú án dvalar, mín
sál, komum viljug og óneydd fram fyrir
drottinn, nú á meðan hann fyrir sinn anda
hið innra með guðrækilegum hugrenningum,
eður fyrir orðið hið ytra með hógværum
áminningum, í náðinni á okkur kallar, svo
við ekki síðar meir nauðug koma hljótum,
þá hann í reiðinni skipar þá óguðlegu fram
að draga fyrir dóminn. Meðkennum nú,
grátum og klögum okkar syndir, illa með-
ferð, ópakklæti og ávirðingar þessa dags
fyrir þeim miskunnsama guði, og biðjum
lítilátlega friðar og fyrirgefningar í trausti
og nafni meðalgangarans Jesú Krists, því
treystandi og trúandi af hjarta, að drott-
inn muni af náðinni við okkur höndla ept-
ir sinni miskunnsemi, engu síður en hann
gjörði við Adam, hverjum hann lofaði, að
kvinnunnar sæði skyldi í sundur mola högg-
ormsins höfuð, og gaf honum og hans kvinnu
skinnkyrtla, þar bæði voru nakin. Þessa

sama kvinnunnar sæðis, Jesú vors endurlausnara, sem hann hefir með allri sinni forþjenustu gefið okkur, mun hann láta okkur njóta, og djöfulsins makt svo burt taka, að hann mun engu illu fram við okkur koma, já, mun klæða okkur með tveimur kyrtlum, rjettlætisins kyrтли síns sonar, og hjálpræðisklæði heilags anda kraptar; og í þessari trú og von viljum við í nafni og trausti þess heilaga og blessaða sæðis, Jesú Krists vors lausnara, augnahvarmanna aptur leggja og líkamanum hvíld gefa á þessari nóttu.

Lof sje þjer drottinn minn, fyrir allar þínar skepnur, sem þú mjer til gagns og þarfar gefið hefir! Fyrirgefi mjer þín föðurleg miskunn allar mínar syndir og sakir, og skýli mjer þín gæðska fyrir öllum djöfulsins freistingum þessa nótt og alla tíma. Amen.

Morgunþenking

á þriðjudaginn.

Matth. 20. kapítula fram setur herrann vor eina eptirlíking um húsföðurinn, sem út gekk snemma morguns að leigja verkamenn í sinn víngarð.

Minnstu hjer upp á, sála mín, á þessum dags morgni, og merk, að eflaust er nú sá himneski húsfaðirinn almáttugur guð út genginn að leita sjer verkmanna, sem honum trúlega í sínu embætti þjóni; já, hann skyggnist að þeim, sem hann og snemma morguns í skírninni kallað hefir og samning allareiðu við hann gjört hafa, í hverra tölu þú ert, mín sál, fyrir náð drottins.

Virtu nú fyrir þjer, að ekki ertu kölluð til iðjuleysis, eða ómennsku í drottins víngarð. Rísum þar fyrir upp og mætum nú sem skjótast okkar herra, verum til reiðu að bjóða honum okkar þjónustu; já, göngum fúslega eptir hans boði, gjörum í dag okkar verk og vinnu, sem við erum alla-

reiðu tilskipuð og kölluð í Jesú Kristó. Lofum nú drottinn og þökkum honum fyrir sína varðveislu. Byrjum þenna dag með hjartanlegri bæn og kristilegum ásetningi góðra verka; stundum okkar vinnulag og embættisútrjetting í ótta drottins með trú og dyggð; sje það nú okkar hinn alvarlegasti ásetningur að gjöra, tala, áforma, hugsa og framkvæma það eina, leynt og opinberlega, sem annaðhvort er guði til lofs og náunganum til gagns, eða og svo að minnsta kosti guði sem sízt til styggðar, og náunganum sízt til hneixlunar. Og þó að við í okkar vinnulagi, stjett og kallan, af aðskiljanlegum bágingum, krossi og mótgangi, eða hverju helzt móttæðilegu tilfelli megum í dag lýjast, sveitast eða þreytast, þá huggum okkur við þann samning, sem drottinn í skírninni við okkur gjörði, og daglega í sínu heilaga orði við okkur endurnýjar, sem er, að hann vilji ætíð í náð, en ekki eptir strangasta rjetti við okkur höndla, og öllum sínum vingarðs erf-

iðismönnum vill hann sjálfur nálægur vera, og þá sem í erfiði og þunga þjást og þreytast, lofar hann að endurnæra; þar með kortar hann ekki launin að kvöldi, því fullan pening fullkominnar sælu gefur hann sínum trúum þjónum og verkamönnum um síðir, og það af náð, en ekki af forþjenustu vorri. Við skulum ekki heldur sála mín, örvænta okkur góðra dagslauna, þó vinnan okkar sje og sýnist lök og lítil, embættið okkar lítilmótlegt eða kraptarnir okkar veikir. Hugsum að eins um það, sem guðs orð segir: „Ekki heimtist meir af verkamönnum en það þeir finnist trúir.“ Vinnum því í trausti drottins trúlega vegna guðs, siðsamlega vegna guðs engla, forsjálega og ærlega vegna mannanna, skynsamlega og varyggðarsamlega vegna djöflanna, rjettvíslega í kærleika til guðs og náungans vegna sjálfra vor.

Ó minn drottinn! þú sem mig hefir kallað í þinn víngarð, og enn nú á þessum morgni kallar, svo jeg í mínu kalli og

embætti þjóni eptir því sem þú mig hátt eða lágt sett hefir, gef þú mjer þína náð, svo jeg trúlega, þarflega og nyttsamlega, þjer til lofs en mínum náunga til nytsemdar og gagns, gjöri, tali, áformi, og framkvæmi allt það jeg hlýt að gjöra, tala, hugsa og útrjetta í minni köllun, og gef mjer styrk, trú og þolinmæði að líða og umbera hvern mótlætis kross, sem mjer í dag kann til að falla, og blessa þú mildilega öll mín verk og allar mínar útrjettingar, fyrir Jesú Krist, amen.

Kvöldþenking

á þriðjudaginn.

Mattheus í 20. kap. greinir í eptirlíkingunni um víngarðsmennina, að húsfaðirinn hafi boðið sínum ráðsmanni, að kalla verkamennina! og gjalda þeim daglaunin.

Sála mín. Svo sem þessi dagur er að kvöldi kominn, svo kemur vissulega kvöld

okkar æftíðar, á hverju drottinn Jesús, dómari lifenda og dauðra, mun okkur kalla frá þessari víngarðs vinnu. Látum okkur nú þar fyrir á kvöldstundu þessari sjá okkur um, hvernig við höfum eptir skyldu okkar embættis unnið í hans víngarði í dag, og þar með, hvað eptir er óunnið, sem bæta má um fyrir því, sem bæði hefir latlega og laklega unnið verið. Að sönnu, mín sál, nógu snemma kallaði drottinn okkur í sinn víngarð, þá við vorum skífrð, nógu snemma kallaði hann okkur í morgun fyrir innri hræring heilags anda, svo nógan tíma og tómstund höfum við haft eitt gott dagsverk að vinna, En mín sál, hvað hefir skeð? Dagurinn þessi er liðin; á daginn æfinnar okkar líður mjög hvað af öðru, og aldrei veit nær en kvöldið kemur, og sagt verður: „Gjör reikningskap þinnar ráðsmennsku.“ En verkin okkar eru lök, lítil eða engin, og öll í sínu eigin gildi ónýtt, svo við megum grátlega klaga og segja: Illa hef jeg lifað og ónýtt tímann,

þar önnur hlýðug guðs börn og trúir verkmennt drottins hafa sveitst og unnið allar tólf stundir dagsins, þar höfum við varla eða ekki hinn ellefta part allra okkar æfistunda nokkuð gott og nytsamlegt gjört og útrjett. Já! við höfum ei að eins iðjulaus verið og tímann með engri vinnu ónýtt, heldur, æ því miður, tímanum með illum verkum forspilt. Hver munu okkar laun verða, þá ráðsmaðurinn kemur? Sannarlega ill ein, ef eptir verðugleikum er farið. Við höfum haft okkar hlutskipti með letingjum og illvirkjum, því er von að hlutskipti launanna verði eptir hlutskipti verkanna. En, mín sál, eitt af okkar dagsverkum er enn eptir, sem guð hefir þó skipað okkur að gjöra. Gætum við gjört það svo honum líki, þá mun hann gefa okkur allt hitt kvitt, sem honum hefir við okkur í dag mislíkað; þetta verkið heitir svo: „Offra þú drottni lofgjörðinni, ítem, ákalla þú hann í neyðinni!“ Upphesjum nú þar fyrir hjarta, huga, hendur, augu og sinni til drottins,

og þökkum hans miskunnsemi fyrir sína náð, þolinmæði, verndan, forsorgun, föðurlega hlífð og blessun, sem hann hefir tjeð og auðsýnt okkur í dag, biðjum lítilátlega fyrirgefningar allra okkar synda, brota og misgjörða, í nafni Jesú Krists, treystum og trúum honum, svo sem hjartanlegum föður, að ekki muni hann eptir strangasta rjetti, heldur eptir mjúkastri miskunn við okkur höndla. Þar sem verkin okkar ná ekki til að þjóna fyrir settan pening eilífrar dýrðar, þá tekur forþjenustan vors herra Jesú við, og undir hana skýt jeg nú mínu máli, og bið þig lítilátlega, minn drottinn: Höndlaðu við mig eptir miskunn þinni, en ekki eptir verðskuldun minni, Láttu mig njóta þíns elskulegasta sonar hlýðni og forþjenustu, en ekki gjalda minnar óhlýðni og iðjuleysis. Varðveittu mig frá djöflinum, og öllu illu í nótt og alla tíma, og blessa þú miskunnsamlega, þjer til lofs, en mjer til nota, og náungnum til gagns, allt það sem jeg hefi unn-

ið alla mína æfitíð (þó lítið sje) í þínum víngarði, og láttu mig ekki hafa hlutskipti með ótrúum þjónum, þá þú kallar mig úr þessari víngarðs vinnu, heldur gef þú mjer eilíft líf fyrir Jesú Krist, Amen.

Morgunþenking

á miðvikudaginn.

Hjá Matth. 21. kapítula verður getið, að þá Jesús eitt sinn gekk snemma morguns heim að Jerúsulem, hafi hann matlystugur verið, og leitað ávaxtar á einu fíkjutrje; en sem hann fann engan, formælti hann því, svo það visnaði upp allt að rótum.

Mín sál! Sá sami drottinn, sem þig hefir plantað í aldingarð sinnar kristni og vökv- að þig með sínu heilaga blóði í skírnarlauginni, hann hefir víst eptirlangan að finna á þjer góða ávexti. Víst mun hann nú á þessum degi, sem nú er allareidu upp runninn yfir þig, koma og leita eður að

minnsta kosti skyggnast hjá þjer eptir góðum ávexti, svo sem hann og kennir í eptlíkingunni hjá Lúkas, þar hann segir, aldingarðs herrann hafi um kvartað, að í heil þrjú ár hafi hann ávaxtar leitað á einu fíkjutrje, og þó engan fundið, og skipað því að höggva það burt.

Gætum nú þar fyrir vandlega að, mín sál, að dróttinn finni þig ekki með öllu ávaxtarlaust trje í dag. Hugsu þú ekki, að þinn herra láti sjer nægja með tómi blöðin án ávaxta, þó þau sýnist fögur; það er: Ekki nægist nóg, að þú kallist kristinn að nafninu einu, eða umgangist að eins með kristnum mönnum að sjóninni og selskapnum, og sjert þó sem visið hálmstrá í hveitihrógu, sem um síðir verður úr siktad og brennt. Sjáðu þar fyrir svo til, að þú fyrst á þessum dags morgni vaknaður kostgæfir þig svo að til búa og til reiða, að þú hafir öll efni til að verða frjófsamt trje í drottins andlegum víngarði í dag.

Fyrst máttu vita, að trjed, sem bera

skal bera sinn ávöxt, hlýtur góðan grundvöll að hafa, svo þarf og þín trú grundvöll sannrar kynningar á almannatugum guði og þínum herra Jesú Kristi og hans vilja að hafa, svo þú hann rjettilega þekkir, eptir því sem hann hefir sig í orðinu opinberað, og þú vitir og þekkir þig að vera af guði föður skapaðan, af Jesú Kristi endurleystan frá eilífri glötun, og af heilögum anda helgaðan fyrir guðs orð og sakramentin í kristninni; þar með, að vilji guðs sje þín helgun, því þú ert til helgunar en ekki til óhreinleiks kallaður, og til góðra verka í Jesú Kristi af guði skapaður, og hvað annað guðs orð þjer um þín sálhjálparefni undirvísar.

Þar næst hlýtur trjeð í grundvellinum að rótfestast og niðursetjast, því þó það liggi rótlaust ofan á jörðunni, hversu góð sem hún er, þá er það og heitir fúinn fauskur en ekki trje. En því fastara og djúpara sem trjeð með sínum rótum er plantað í jörðina, því frjófsamara er það.

Eins skaltu vita þinni trú er var-
ið, því ein laus og ógrundvölluð vitund af
guði stoðar ei nje hjálpar, svo sem djöfl-
anna dæmi sýnir, hverjir af guði vita, en
hafa þess engin not. Þar fyrir hlýtur þú
rót þinnar trúar að festa og gróðursetja í
guðs orði og fyrirheitum Jesú Krists, svo
þú af þeim lærir guð að elska, honum í
nafni Jesú Krists til alls góðs að trúa og
treysta lífs og sálar vegna. Og svo sem
rótin, fyrir plantan trjesins í góðri jörð,
dregur að sjer vökvann, svo hann síðan
uppdragist í greinirnar, brjótist út og beri
góðan ávöxt, í sama máta, ef þú fyrir
sanna trú á Jesú Krist, eptir hans orði,
verður honum sjálfum innplöntuð, þá dreg-
ur þú að þjer vökva og krapt hans elsku,
fyrir heilagan anda, hver síðan í öllum
þínum verkum, dagsins iðju og útrjetting-
um, sýnir sig í kærleika við náungann, svo
sem einn góður ávöxtur guði þekkur og
mönnum kær; og þó að kvistir og hnútar
sýnist í bland með af mannlegum brest

og ófullkomlegleika, þá má drottins náð og meðalganga Jesú Krists svo mikið, að þess verður ekki gætt af hans stranga rjettlæti; því veldur hans mikla miskunn og elska til þín.

Gefum okkur nú þar fyrir, sála mín, alvarlega í trúnni á Jesú Krist til þess ásetnings, að vinna trúlega og útrjetta kristilega okkar embættishöndlun í dag, biðjandi og treystandi af hjarta, að heilags anda kraptur muni reiðubúinn vera okkur að styrkja í því hinu góða, svo sem frjófsamt himinsregn yfir plantað trje. Höldum okkur það frekast mögulegt er, fyrir náðuga hjálp heilags anda, frá synd-unum, ranglæti, leti, iðjuleysi, vjelum og undirferli, lygi, bakmælg, blóti, formælingum, óhreinferðugum orðum og verkum, öfund, ágirnd, hatri og reiði, og einna mest frá holdlegu athugaleysi, það hugsandi, að ætíð er von á, að heriann komi að leita og heimta ávöxtinn af sínu trje, upp á hvert hann svo miklu kostað hefir,

sem er sínu eigin blóði. Lífið er fallvalt, dauðinn vís, en stundin óvís. Keppumst því nú við í nafni drottins, að vera ekki fúinn fauskur, enn síður eitrað skadatrje í herrans aldingarði. Fúnum fausk verður í eld kastað; hvað mun þá af því eitraða trjenu verða? Öxin er til reiðu við þess ávaxtarlausa trjesins rót sett, svo það upphöggvist. Guð láti okkur ekki fyrir þeirri reiðiöxi verða nú í dag.

Ó, þú gæðskuríkasti Jesú, minn endurlausnari, vökva þú mig, þitt visna og þurra trje, með krapti þíns heilaga anda, svo jeg í minni stjett og kallan færi þjer þæga og þekka, já þakknæma ávexti rjettrar lifandi trúar í öllu því jeg gjöri, hugsa og tala á þessum degi; en varðveittu mig frá öllum illum ávöxtum, þenna dag og alla, tíma, og formæltu mjer ekki í þinni reiði, þó jeg sje ávaxtarlítill, heldur miskunna mjer fyrir þíns heilaga nafns sakir! Amen.

Kvöldþenking

á miðvikudaginn.

Sankti Markús í 14. kapítula getur um, að þá Jesús um kvöldið settist til borðs með postulunum, og hann innsetti kvöldmáltíðar sakramentið, hafi hann meðal annara sagt, að hann vildi ekki framvegis drekka af vínviðar ávexti, þar til hann drykki það nýtt með þeim í guðs ríki; hvar af auðráðið er, að vínviðarávöxt hafa þeir fyrir herrann á borð borið.

Sála mín! Kvöld þessa dags er nú komið, hvað skyldir þú nú heldur girnast en það, að Jesús, ljóssins og lífsins herra og drottinn, vildi nú verða borðsitjandi gestur þíns hjarta, svo hann þar inni sess og sæti hefði? Hvar með og þú með þinni kvöldbænar andvarpan vilt honum til þín innbjóða. En hvar er nú sá sæti vínviðarávöxturinn þinnar trúar eður kærleikans

verka og kristilegs framferðis, sem þú vilt þínum herra, bróður og brúðguma, þeim eilífa guðs syni, nú fram bera og bjóða, hverjum þú hefir nú í dag átt að innsafna í þitt hjartans og samvizku hús, með hverjum þú áttir og að tilreiða og prýða þíns hjarta herbergi? Áttir þú ekki í dag að vera eitt lifandi og frjófsamt trje með sætum ávöxtum? En guð náði! Annaðhvort er það, að þeir hafa ekki sýnt sig í því að spretta, eða þeir eru hvergi nærri vaxnir, og eru því óduganlegir, súrir og beizkir, og ekki til þess náttúrlega sætleiks komnir, eða þeir eru af aðskiljanlegu rýki og duppti syndanna, hræsninnar og veikleikans saurgaðir, og því með engu móti þvílíkum herra sýnandi en síður bjóðandi.

Mín sál! Rannsaka nú sjálf. Trúin okkar á guð, hvað veik og döpur hefir hún verið í dag? Þolinmæðin lítil, verkin lök og öll full með hræsni, bresti og syndir, og allar okkar rjettlætningar andstyggilegar fyrir guði, eins og saurugt klæði blóð-

sjúkrar kvinnu; hvað munu þá vera sjálfar ranglætingarnar? Margt gott er ógjört, sem gjörast átti, en margt illt gjört, sem ekki gjörast skyldi, svo allt er ónýtt og óduganlegt, það sem vjer gjört, hugsað og talað höfum. Og ef þeir eiga að meðkenna sig ónýta þjóna, sem gjört hafa síns herra skipan, hvað skulu þeir þá heita, sem ekki að eins hafa forsómað herrans befalning, heldur og svo þvert á móti gjört? En hvað skulum vjer segja, mín sál? Skulum við svo leggja okkur til svefns og trúa næturmyrkrunum um okkur, að við höfum ekki herrann okkar Jesú inn í okkar hjartans hús fengið? Það láti guð ekki ske. „Jeg stend og klappa upp á dyrnar,“ segir lausnarinn sjálfur, „ef nokkur vill upp fyrir mjer láta, þá vil jeg inn ganga og kvöldverð með honum halda.“ Látum því upp fyrir honum sem skjótast, mín sál; þó efnalítið sje fyrir okkur, þá er hann hógvær og af hjarta lítilátur. Hann þáði stykki af steiktum fiski og lítinn hunangseym af

lærisveinunum. Víst mun hann og það þiggja, sem við til höfum, þá við það rjettilega fram bjóðum. Setjum fram fyrir hann þá ávexti líkjutrjesins, sem hann vill þiggja og hafa, sem er eitt auðmjúkt, lítilátt og sundurknosað iðrandi hjarta, og biðjum fyrirgefningar allra okkar afbrota, mishbrota og synda; setjum og fyrir hann sætan líkjutrjes ávöxt þakklætisins, og þrísum miskunnsemi föðursins, sem okkur hefir umliðið, meðalgöngu sonarins, fyrir hverja við höfum umliðin verið í dag, svo sú sárbeitta reiðiöxin drottins hefir ekki þvílíkt ófrjófsamt og þurrt trje, sem við höfum verið, með öllu upphöggvið. Þrísum og þökkum hjástoð heilags anda, sem ekki hefir okkur með öllu vökvalausan fausk verða látið, fyrir hvern við nú köllum og segjum: „Elskulegi faðir!“ og Jesú Krist rjettilega nefnum í okkar bænum. Lofum og heiðrum guð drottinn, sem engar skaðlegar lífs nje sálar plágur ljet yfir okkur falla á þessum degi. Setjum og einnig

fram sætan vínviðarávöxt, í kerri trúarinnar fyrir Jesú, sem er hans eigin blóðs heilagleiki og forþjenusta, upp á hverja við okkur fyllilega reiðum, til fullkominnar forlíkunar fyrir guði; því hans blóðð hreinsaði okkur af allri synd, og í svoddan trú og trausti á hans eilífu gæðsku, meðalgöngu og forþjenustu felum við okkur honum nú á vald og vernd á þessari tilkomandi nóttu og ætíð. Þessa mína nú framsetta fíkjú- og víntrjesávexti, þó af minni hálfu til veikir sjeu, þigg þú nú með lítilátu miskunnar hjarta, minn elskulegasti herra Jesú, og vertu svo velkominn gestur míns hjarta og minnar sálar, og varðveit mig og allt mitt undir þinni blessun, þessa nótt og alla tíma að eilífu. Amen.

Morgunþenkiug

á fimmtudaginn.

Sankti Lúkas skrifar í 12. kapítula, að mjög snemma hafi fólkið safnast að Jesú,

þá hann var kominn í mýsterið í Jerúsalem til að kenna.

Virtu nú fyrir þjer, sála mín, á þessum morgni, hversu ekki alleinasta Ísraels synir á þessari tíð, sem Jesús hjer umgekkst, til hans flykkust að heyra hans orð og að þiggja hans góðgjörðir, heldur og einnig hugsaðu nú, hversu mikill hópur heilagra engla og útvaldra sálna á þessari morgunstund sem og ætíð, klæddir hvítum skráða með pálmavið í sínum höndum, segir Jóhannes, standa frammi fyrir tignarstóli Jesú Krists, og lofa hans heilaga nafn, og prisa hans velgjörðir. Hugsadu til, að þú átt að verða í þeirra tölu um síðir, og með þeirra fögrum selskap lofa þinn lausnara að eilífu. Taktu þar fyrir í þínu hjarta með þeim undir, með þinni morgun lofgjörð og bæn.

Virtu nú og einnig fyrir þjer, hversu mörg og hjartnæm andvarpan og bæn guðs barna um allan heiminn muni nú hljóma

fyrir eyrum drottins, svo sem vel samstillt hljóðfæri fagnaðarins, hverjar hvers kyns reykelssi sætara fyrir honum ilma. Og í annan stað, hvað mikil miskunnsemi og margháttuð blessan ofan stígur til þín, og svo sem ástúðlegt himinregn ofan drýpur frá drottni aptur yfir þau biðjandi guðs börn. Ó, mín sál! Vertu ekki ein eptir að biðja, svo þú verðir ekki ein eptir blessun og miskunn að þiggja. Láttu ekki drottinn sakna þinnar morgunbænar og þakargjörðar, svo þú ekki þurfir að sakna drottins þíns blessunar og hjálpar. Láttu drottinn finna þitt bænar ossur fyrir hann uppflutt af trúuðu hjarta, svo mun hann og láta þig finna ofan til þín stígandi blessun og miskunn af föðurlegu elsku hjarta. Bið þú í nafni Jesú; svo blessast þú í nafni Jesú, því að í honum eiga allar þjóðir að blessast. Vertu ekki síður en fuglarnir, sem þú sjer að upprennandi sólunni fagna, eða þeir aumlegu hrafnsungar, sem herrann ákalla. Virtu og fyrir þjer, hversu

Það englar drottins standa reiðubúnir að hlýða síns herra boði, nær sem hann vill þeim befala nokkuð að útrjetta, hvar fyrir þeir kallast þjónustusamir andar; og allir verkamenn drottins í þessum heimi eru vaknaðir, og margir allareiðu útgengnir í síns herra víngarð að vinna, hver eptir sinni kallan, hvar fyrir þeir og kallast trúlyndir þjónar. Vertu og svo til reiðu, sála mín, í þinni stjett og kallan, að fram- bjóða þínum drottni þína trú og skynsamlega þjónustu, hafandi það ætíð fyrir sjónum, að þú ert aldrei svo stödd, ein eður hjá öðrum, í ljósi eða myrkri, að þú sjert ei í augsyn og opinberum sjónum guðs og heilagra engla. „Himininn er mitt sæti og jörðin skör minna fóta,“ segir drottinn. Undir þessu drottins háseti og á hans fót-skör lifir þú og ert fyrir hans opinberri augsyn. Já, „sá sem augað skapaði, skyldi hann ekki sjá? og sá sem eyrað plantaði skyldi hann ekki heyra,“ segir guðs andi fyrir munn Davíðs. Vanda þar fyrir verk

þín fyrir drottins augum og einnig þín orð fyrir hans eyrum, svo þú hann ekki styggir nje til reiði reitir, undir hverjum þó þín lífs og sálar heill er komin. Þú átt að heita samþjón heilagra engla, gjör þú þig þá ei sjálf með vitanlegum glæpum, samþjón djöflanna, þú biður guðs vilji skuli verða svo á jörðu sem á himnum, brjót það ekki vísvitanlega og þverúðarsamlega niður í verkunum í dag vinnandi, sem þú í morgun biður með orðunum uppvaknandi.

Ó, minn herra Jesú! Án þín fæ jeg einskis orkað; kom þú nú mjer til hjálpar! Sjá þú minn drottinn, gjarna vil jeg reidubúinn vera að þjóna þjer og gjöra þinn vilja, en jeg er bæði í viljanum veikur og í verkunum þó enn veikari, og í allri góðri útrjetting kraptalaus; en gef þú bæði alvarlegan viljann og styrkvan kraptinn, með þínum heilaga anda, svo jeg gjöri hvað þjer þóknast, en varist allt hvað þjer misþóknast. Blessa þú drottinn öll mín verk og vinnulag, og þó jeg mig

missjái eða syndga megí, í hvern máta það kann að ske, þá bið jeg þig hjartanlega, að þú hrindir mjer ekki undir skör þinna fóta, með þínum óvinum, heldur líð þú mig á þinni fótskör, við þína miskunnar fætur, svo jeg megí seðjast aptur og gleðjast af molum þinnar náðar og verða hjálplegur, í Jesú nafni. Amen.

Kvöldþenking

á Fimmtudaginn.

Sankti Jóhannes í 13. kapítula fram setur eina merkilega historíu, og segir, að eptir gjörða kvöldmáltíð, hafi sjálfur Jesús sonur guðs þvegið fætur sinna lærisveina.

Sjá þú hjer, sála mín, hvað furðanlega lítilátur þinn herra er, að hann þóttist ei ofgóður að þvo fætur sinna lærisveina. Skoða nú þar fyrir þínar fætur og gæt að: Þú hefir nú í dag, enn áfram gengið á götu þinnar lífdags leiðar; svo opt sem þú í dag syndgað hefir, og annað-

hvort gjört það, sem guð hefir þjer í sínu
 orði bannað, eða ekki lofað, ellegar og
 látið það ógjört, sem hann hefir þjer skip-
 að, svo opt og mjög hefir þú saurgað þín-
 ar fætur, og flekkað sjálfa þig og sam-
 vizkuna. Nú er það hvorttveggja, að ekki
 megnar þú þessi saurindin af þjer að þvo með
 þínum eigin krapti, og ekki þó þú grát-
 ir blóðugum tárum, ekki heldur fær þú
 óhreinum fótum inn að ganga í þá himn-
 esku Jerúsalem, nær þú hjer við skilur,
 því Jóhannes segir í sínum opinberunum,
 að ekkert saurugt megir þar inn ganga nje
 koma. Minnstu hvað Jesús sagði við Pjet-
 ur: „Ef jeg þvæ þig ei, þá hefir þú enga
 hlatdeild meður mjer.“ Hjer heyrir þú, að
 Jesús vill sjálfur þvo fætur Pjeturs. Kom
 þú nú þá í Jesú nafni og náðartrausti
 með einni hjartanlegri iðrandi bæn. Rjett
 þú þinn sauruga fót að Jesú. Hafir þú
 í þinni stjett og kallan í andlegri og lík-
 amlegri iðju eður skyldu þíns embættis
 fyrir guði og mönnum, leynt eða opinber-

lega á drottins fótiskör syndgað með for-
sómun, leti, hirðuleysi eður bænæræktarleysi,
kærleiksleysi við náungann, eður í nokkru
einu eður öðru, stóru eða smáu guð styggt,
samvizkuna flekkað og náungann hneixlað,
þá legg ekki þín augu saman fyrr en þú
hefir í einni sanniðrandi hjartans bæn fyr-
ir Jesú þinn lausnara og meðalgangara
þetta framlagt, fyrirgefningar beðið, og í
sannri trú sátt og frið fyrir hann og af
honum öðlalt; og hugga þig við það, að
hann vill þig allan hreinsa af öllum synd-
um með sínu heilaga blóði, því þar til er
hans heilagasta hjarta opnað, og þaðan
blóð og vatn út runnið, að það skuli vera
einn frí, opinn brunnur og uppspretta til
að hreinsa sál og samvizku iðrandi manna
af öllum dauðlegum syndum. Lítilátlega
kom þú, sála mín, fram fyrir þann lítiláta
Jesú hann vill og mun þig hreinsa af allri
synd. Og í þeirri trú og hjartans von
til hans miskunnar, gefum nú svefn aug-
unum og hvíld líkamanum.

Ó, þú allra lítilátasti Jesú! Hreinsa mig vel af synd minni, og þvo mig vel af illgjörð minni, því að á móti þjer hef jeg syndgað, en jeg trúi þó, að þitt hlóð hreinsi mig af allri synd, og í þeirri trú fel jeg mig þinni miskunnsemi nú og eilíflega, amen.

Morgunþenking

á föstudaginn.

Jóhannes guðspjallamaður í 18. kapítula segir, að snemma morguns hafi herrann Jesús bundinn afhentur verið Pílatus landsdómara.

Skyldugt væri þjer, sála mín, að þú ljétir þjer þetta til hugar koma á þessum dags morgni. Og svo þú nú til þakklætis uppvekir þig sjálfa fyrir drottins velgjörninga, þá virtu fyrir þjer, hversu ónáðarsamlega kvalanótt herrann Jesús hafi átt á milli þeirra óguðlegu skálka, sem hann

spottuðu, hnefum slógu og hrákum spýttu, svo að sá, sem rósemd hefir öllum skepnum gefið, skikkað og skamtað, fjekk ei sjálfur um eitt augnablik hina minnstu hvíld nje ró. Hjer á mót hefir þú nú undir verndarhendi drottins haft, bæði á þessari nóttu og morgni og margri annari, sæta værð og rósamlega hvíld, og þar út í hefir þú ekki notið sjálfrar þinnar, heldur herrans Jesú forþjenustu, og þeirrar óværðar, sem hann tyrir þig leið; vertu honum þar fyrir þakklát af hjarta, sála mín, og minnstu enn framar, að með sínum böndum og fjötrum, í hverjum hann var Pílatus ofurseldur undir rangan dauðadóm rjettlátur og heilagur snemma morguns, hefir hann þig frelsað og fríað, svo þú skyldir ekki í dauðans fjötrum og lordæmingarböndum undir rjettan og forskuldaðan dauðadóm þeim rjettferðuga dómara, sjálfum Jesú, ofurseljast á dómsdegi ranglát og syndug. Minnstu upp á, að sjálfur Jesús vildi láta sig saklausan til dauða dæma,

svo þú skyldir ei af honum sakaður til eilífs dauða úrskurðast. En fyrir allt þetta heimtir hann ekki af þjer nema þakklætið í rjettri trú fram borið. „Öffra þú drottni lofgjörðinni“ segir Davíð. Þakka þú þar fyrir, sála mín, Jesú þínum lausnara fyrir sína elskulega miskunn og í hans nafni upphef þitt hjarta til guðs föðurs og gjör honum alla tíma þakkir fyrir Jesú Krist, byrjandi það nú á þessari morgunstundu. Og til eins vissulegs merkis, að þitt þakklæti sje ekki tóm hræsni, þá gakk nú til að útrjetta þín verk í þinni stjett og kallan í guðs ótta og hlýðni við hann, til gagns sjálfri þjer og náunganum til nota.

Jesús ljet sig með fjötrum binda þinna vegna. Bind þú nú vilja og girndir holdsins með böndum drottins orða og fjötrum hreinnar elsku til guðs og kærleika til náungans, það frekast þjer fyrir guðs náð mögulegt er. Betra er þjer, að drottinn finni þig nú með Jesú Kristi, svo sem bundinn frá öllu illu, með elskuböndum

til guðs og náungans, en þú með Gyðingum sjert laus til illra verka í holdinu, en á sálunni fjötraður frá góðu með böndum heimsins og holdsins elsku. Af ást og kærleika til þín gjörði Jesús og talaði allt það hann hefir hjer í heimi gjört og talað. Lát þar fyrir öll þín verk og orð í dag fram koma af elskunni til hans aptur. Af elskunni til þín leið hann fyrir þig þínu og dauða, svo líð þú og af elskunni til hans aptur allt það hann vill á þig leggja. Af elsku og kærleika þjenti hann þjer, svo þú yrðir eilíflega hjálplegur. Þjóna þú nú og hjálpa náunganum, af elsku til þíns endurlausnara. Hann áleit þörf og nauðsyn þína óbeðinn; álit þú hans vilja og boðorð, sem hann þjer skipar. Hann hneigði og hagaði öllu sínu lífernri þjer til frelsis fyrir guði og friðar fyrir þinni samvizku og virðingar fyrir heilögum englum.

Láttu nú, sála mín, og gleym ekki, láttu nú, segi jeg, þinn hjartans ásetning

vera þann í dag, að haga þínu líferni leynt og ljóst í öllu því þú hugsar, gjörir og talar Jesú Kristi til æru, guðs englum til gleði, náunganum til þjónustu, svo þú megir góða samvizku, sem Jesús þjer með sínu blóði keypti, óflekkaða geyma. Láttu mig njóta þínu þinnar og þíslarsára minn herra Jesú, og lát minn vilja aldrei til ills lausan verða, leyf þú ekki nje líð mjer að syndga á þessum degi, og uppræt mig ekki skyndilega í þinni vandlætingu, þó jeg syndgi. Lof og dýrð sje þjer að eilífu. Amen.

Kvöldþenking

á Föstudaginn.

Hið Matth. í 27. kapítula stendur skrifad, að um kvöldið, þá herrann var á krossinum andaður, hafi Jósep af Arimathia komið og, að fengnu leyfi Pílatusar landsdómara, hafi hann líkamann Jesú ofan tek-

ið og í hreinum líndúkum sveipað og í nýja gröf lagt. Jóhannes segir, að Nikódemus hafi líka komið með dýrmæt smyrzli og eptir allt þetta innsigluðu þeir gröfina Krists.

Látum okkur nú, sál mín, hugsa hjer nokkuð gjör eptir, áður en við sofnum:

Fyrst merkjum nú, að hversu Jósep og Nikódemus þorðu sig ekki fram að gefa, allan pínudaginn Krists, og fyrir ótta sakir kunnu þeir sig í engu merki opinberlega að sýna, það þeir væri Jesú elskendur; þó vildu þeir ekki fyrri sofna, nje augum sínum værd gefa, en það þeir hefði líkamann Jesú jarðað.

Auðgjört er það, sála mín, að við höfum vegna aðskiljanlegs holds veikleika, heimsins hindrana og djöfulsins vjela hindr-
azt og fráhaldizt í dag að auðsýna okkur í góðum verkum rjetta Jesú lærisveina. Spyr þú nú, sál mín, guðs tíu boðorð þar að, og þína eigin samvizku, hverri kunnugast

er um þitt framferði. Legg þig þess vegna ei til hvíldar, að gefa værd holdsins augum, fyrr en þú hefir nú með einu þínu dagsverki, þó ekki sje meira, auðsýnt þig að vera Jesú elskanda. Jósep varð að biðja leyfis að mega þann framliðna Jesú líkama ofan taka af krossinum; en þú hefir ekki að eins fengið leyfi, heldur og einnig alvarlega befalning guðs í hans orði, að þú skulir Jesú Krist fyrir þig, ei að eins deyddan og grafinn, heldur og einnig af dauða upprisinn, með hönd þinnar trúar til þín taka með allri sinni hlýðni, forþjenustu og rjettlæti, svo þú hafir fyrirgefning syndanna og eilíft líf í hans nafni.

Jósep til bjó sína gróf og tilreiddi nýja líndúka, þeim andaða Jesú líkama til hvíldar. Hvað miklu framar bæri þjer nú að tilreiða hjarta þitt til hvíldar og íbúðar þeim lifanda Jesú, svo þú ekki innleggir þann dýrðlega fjesjóð þinnar eilífrar sálhjálp í eina súla, andstyggilega, illa lyktandi gróf eins syndafulls og iðrunarlauss

hjarta. Rjettu þar fyrir hönd þinnar hjarta-
 ans bænar og andvarpanar í rjettri trú
 út á móti þínum lausnara, og í sannri hjarta-
 ans iðran bið lítilátlega þinn drottinn, að
 þú megir Jesú Krists þínu, dauða og upp-
 risu til fyrirgefningar allra þinna synda
 njótandi verða. Tak þú á móti honum
 með hönd þinnar alvarlegrar trúar, svo þú
 af hjarta treystir því og trúir, að blóðið
 Jesú Krists hreinsi þig af allri synd, og
 að þú sjert fyrir hans benjar heilbrigð
 vörðin, og hafir fyrir hann frið við guð í
 trúnni og fyrirgefning allra þinna synda í
 Jesú nafni. Og í þeim hreinum líndúk-
 um drottinnlegra fyrirheita forsvara þenna
 fjesjóðinn í einu endurnýjuðu hjarta með
 kristilegum ásetningi, að leggja af, það frek-
 ast mögulegt er, syndsamlegt líferni. Sjá
 þú því til, að það sje þín hjartans ástund-
 an, innileg eptirlangan og fýsn, fyrir
 hjálp heilags anda, að þú ekki sofir ein-
 ungis frá líkamans erfði, heldur miklu
 framar sofnir, já deyir frá þínum synd-

um, svo að þú ekki að eins ólúin á morgun vaknir til erfiðisins heldur miklu fram-
ar með endurnýjuðu hjarta og hugskoti
vakna megir í sinni og huga til guðhræðslu
og góðra verka, og hafa ætíð til reiðu ilm-
andi smyrslí hjartanlegrar þakkargjörðar,
bænar, trúar, vonar og þolinmæði fyrir
styrk heilags anda.

Þar sem þú, sála mín, erfiðar svo þenna
dag með hjartans iðran, bæn og and-
varpan í sannri trú og trausti á Jesú Krist
og alvarlegum ásetningi, girnd og eptir-
langan að betra þitt líferni með hjálp
drottins, þá sýnir þú þig einn rjettan Jesú
lærisvein, og mátt vera viss þar um, að
ekki alleinasta þóknast guði og þínum
herra Jesú Kristi svoddan heilög iðja
og heilnæm kvöldvinna, heldur og einn-
ig máttu óefuð vera þar um, að allar
þínar syndir eru eilíflega í dauðanum
Kristis, af og frá þjer deyddar og grafn-
ar, og í þeirri trú viljum við nú sofna
glöð í Jesú nafni.

Ó, minn elskulegasti Jesú! Aumt, vesalt og syndsamlegt er allt mitt líf og framferði; en jeg bið þig, að þín heilaga kvöl og þína forlíki mig og friðþægi við guð og mig hreinsi þitt heilaga blóð af öllum mínum syndum, hverju jeg eslaust treysti. Deyð þú fyrir þinn dauða allar illar girndir í mínu hjarta, og fyrir þína gleðilega upprisu, þá reis mig upp úr gróf minna synda, svo jeg lifi þjer til lofs og dýrðar, þessa heims stundlega og annars heims eilíflega. Amen.

Morgunþenking

á laugardaginn.

Hjá Matth. í 25. kapítula segir endurlausnarinn vor ljóslega, að eptir umliðna tíð þessa heims, og í upphafi tilkomandi eilíðar, muni hann sjálfur koma í dýrð og maktarveldi til að dæma lifendur og dauða, og verða í þeim dómi óguðlegir menn úr-

skurðaðir til eilífrar fyrirdæmingar, en guðs börn til eilífrar sælu og dýrðar.

Mín sál, svo sem þú nú á meðal annara lifandi manna hjer á jörðunni á þessum morgni ert upp vögnuð og rís upp úr þinni hvílu, svo skaltu vita, að á þeim almennilega upprisudegi alls holds, áttu einnig upp að rísa, og fram fyrir drottinn að koma, því svo segir sankti Páll: „Allir munum vjer birtast fyrir dómstóli drottins“. Hugsa nú um fyrir þjer, að Jesús segir sjálfur, þeir rjettlátu muni skína sem sól í ríki síns föðurs, ætíð og að eilífu; og sankti Páll segir: „Þeir útvöldu munu upprísa dýrðarlegir, óforgengilegir, forkláraðir“, ítem: „Vjer munum hjá drottni vera alla tíma, og sjá guð augliti til auglitis.“ Ó hversu æskilegt, gleðilegt, óuppgrundanlegt og ununarsamlegt að er samfjelag og hlutdeild með þeim útvöldu alskínandi, dýrðarlegu og forkláruðu guðs

börnum? Hversu mun það ómælanlega lystilegt að lifa hjá guði, og sjá guð að eilífu?

En, mín sál, hygg þú að: Annaðhvort leita menn eptir þessu í þessum heimi, svo þeir fá það eflaust í öðrum heimi, ellegar menn forsóma það svo í þessu lífi, að þeir fá það aldrei í öðru lífi. Og að því verður þeim, sem með einni hryggilegri ásýnd, ópi og kveini til eilífra kvala í hin yztu myrkur með djöflinum og hans hræðilegum árum verða frá guði og allri gleðivon út reknir.

Þar fyrir, mín sál, hugleiddu með þjer, að þú þenna dag og alla tíma kappkostir að verða fundin í tölu guðs barna nú í náðinni, svo þú fundin verðir í tölu samarfa Jesú Krists í dýrdinni. Viljir þú annars heims skína sem sólin í dýrdinni útvaldra, þá kappkostaðu að skína í Jesú rjettlæti hjer í heimi, hvert þú öðlast fyrir sanna trú, Ljómi nú þín trú fyrir guði í hjartanu og leiptri eða lýsi það framast guð gefur þjer náð til í elskunni til guðs

og náungans fyrir mönnunum; þá muntu eflaust ljóma fyrir guði og hans heilögum englum í eilífdinni. Viljir þú verða með Kristi dýrðarleg, þá láttu þjer lynda með þolinmæði þó þú eptir guðs vilja hljótir stundum að sýnast hjer aumleg. Viljir þú verða þar óförgengileg, þá elskaðu ekki ofmjög hjer það förgengilega. Viljir þú þar verða forkláruð, þá sjáðu til, að þú daglega fyrir sanna iðran og yfirbót forklárir þitt hjarta. Viljir þú þar vera hjá drottni alla tíma, svo bið þinn drottinn að vera hjá þjer með sínum anda og náð alla þína hjervistar daga.

Viljir þú þar sjá drottinn augliti til auglitis, svo skyggstu hjer eptir drottni með alvarlegri elsku og eptirtekt hans blessaðra orða. Viljir þú eiga samfjelag með guðs börnum í eilífri sælu, þá keppstu við að eiga samfjelag með þeim sömu hjer í heimi í trúnni, bæninni, iðraninni, hlýðninni og kristilegu framferði, og skammast þín ekki að hafa samfjelag með þeim í.

krossi og mótgangi með þolinmæði. Viljir þú fá hlutdeild í eilífum himneskum gáfum og gæðum, þá kappkosta þú að fara vel með það hlutskipti, sem guð hefir þjer í hendur fengið af jarðneskum gáfum og gæðum. Þú hefir hjer útskamtað hlutskipti tímans, á hverju þú lifir, hlutskipti plázins, á hverju þú hrærist, hlutskipti góz og peninga, með hvert þú höndlar, hlutskipti heilsunnar, í hverju þú gleðst, hlutskipti embættisins, í hverju þú þjónar, og hvað annað drottins náð, þjer líkamlega og andlega útdeilt hefir. Ásettu þjer nú, og ástundaðu hjartanlega, fyrir aðstoð drottins, með allt þetta svo að höndla, að þú missir ekki það eilífa og himneska. Eyð þú ekki tímanum iðjulaus, svo þú ekki erfiðir, annaðhvort með líkamanum, náunganum til gagns, eður með huganum, guði til lofs í guðrækilegum hugsunum. Saurga ekki plázið með skammarlegu líf-erni. Elska þú ekki ofmjög góz og peninga, framar enn guð og náungann. Slíttu

ekki heilsunni iðjulaus, og sízt með syndunum vitanlega. Forsmá ekki nje afræk þitt embætti, því að af öllu þessu verður reikningskapur heimtur.

Minnstu jafnan á, að þú ekkert það hefir, sem þitt eigið er, nema syndina, frá hverri þú bið guð jafnlega þig að frelsa og bevara, en allt gott þú hefir er lán guðs, hvert þú bið guð þjer að blessa. Stunda þú svo sem trúr þjón, vel með það pund að fara, sem guð hefir þjer í hendur fengið, og með góðum reikningi og ábata aptur að skila, og vertu þakklát. Og með þessum þanka og áformi, viljum við nú þenna dag byrja í Jesú nafni. Styrk þú mig minn herra Jesú í öllu kristilegu áformi og athæfi á þessum degi og alla tíma! Láttu mig fyrir þinn heilaga anda stjórnast, svo jeg hjer í heimi með öllum guðs börnum, samfelag eigi í trú, von, og bæn, öllu góðu framferði og heilagri þolinmæði, og veit mjer náð, vizku og ráð, vel og skynsamlega að höndla með

það hlutskipti, sem þú hefir mjer í hendur fengið, svo jeg, fyrir þína blessaða forþjenustu, öðlist hlutskipti og hlutdeild með öllum guðs útvöldum í eilífu lífi. Amen.

Kvöldþenking

á laugardaginn.

Sankti Matth. í 26. kapítula ávísar, að á kvöldtíma hafi það skeð, að herrann vor Jesús, hver þó án allra synda var, hafi undir skarpast rannsak komið, og kallað-ur verið af þeim andlegu höfðingjum og kennimönnum í Jerúsalem og þó enginn misgjörð yrði með honum fundin, þá varð þó fyrri leitað til ljúgvotta en það hann skyldi frí verða; og varð sú ályktunin, að allir úrskurðuðu og sögðu: „Hann er dauða sekur.“

Mín sál! Látum okkur ekki sofna, fyrr enn við höfum með einu orði eða tveim-

ur hjer eptir tekið. Og fyrst spyr jeg að: Ætlar þú nú syndug og í mörgu brotleg skepna, að þú megir vera óhrædd og ugglaus um það, að aldrei muni fyrir próf og rannsak koma og leitt verða þitt líferni, sem þú hefir nú í dag framleitt og gjört? Ó nei mín sál! Því svo segir guðs orð: „Allir munum vjer birtast fyrir dómstóli drottins.“ Ítem: „Drottinn mun auglýsa það í myrkranum er hulið“; og sjálfur lausnarinn vor segir, að svo muni hart verða eptir gengið, að menn hljóti af hverju orði reikning að standa. Og hafi þess heilaga guðs sonar líf undir svo skarpt rannsak komið, og hafi hann ekki skuldalaust af komizt, sem þó hafði aldrei neina synd gjört, hvað mun þá vilja verða fyrir þjer, sem ert í mörgu, já, jeg má segja í öllu, sek og brotleg fyrir þínum guði? Hvar um ekki þarf ljúgvottia að leita, meðan öðrumegin er sannleikur guðs heilaga lögmáls, og á aðra hönd þín eigin samvizka. En upp á það, sál mín, þú verðir ekki

eptir þínu illu og syndsamlegu athæfi forðæmd, þá tak þetta ráð upp, nú strax á þessari stundu, meðan guð ann þjer náðarinnar:

Fyrst legg þú frá þjer allt forsvar og fegrun þíns málefns, og af hjarta meðkenndu lítilátlega, að það er víst og satt, að eilífan dauðadóm og kvala úrskurð hefir þú með þínum syndum forskuldað; það lát þig angra hræsnislaust, alvarlega og af hjarta. Jesús, sonur guðs, leið saklaus óforskuldaðan dauðadóm þjer til eilífrar endurlausnar, friðar og frelsis, og því treystu vantrúarlaust, alvarlega og af hjarta, og gleð þig þar út af. Þjer kemur nú til hugar, að þú hafir illa farið með það hlutskipti, sem þjer var af herrans hendi útdeilt í náðinni, og ert hrædd þú munir hafa tapað því hlutskipti sem þjer var ætlað í öðru lífi í dýrðinni.

Kom þú nú þar fyrir, sála mín, með sannri iðran hjartans, bæn og stöðugri trú! Tak þú og þigg þá hlutdeild Jesú Krists

forþjenustu og hans blessuðu þínu, og reið þig óhrædd og efalaust þar upp á, að hans heilaga blóð hreinsar þig af allri sekt og synd; og í því hann var dauða sekur fyrir þig dæmdur, þá ertu fyrir hann allareiðu frá dauðanum frjáls, til eilífs lífs úrskurðuð. Minnstu þar upp á, að sá hinn sami en enginn annar er þinn dómari; og fyrst hann þína sekt borgaði og betalaði, og gaf þig öldungis kvitta fyrir guði, þá máttu fullviss vera þar um, að ekki muni hann sitt eigið verk fordæma, eða sinn eigin betaling ónýtan gjöra. Mundu þig að eins, að þú hann ekki með þinni vantrú og iðrunarleysi ónýtir, en kappkostum við að syndga ekki framar vísvitandi upp á náðina. Sofum nú með glöðu geði í trúnni, gjörandi guði þakkir, og látum það nú vera okkar síðasta ásetning, sem við vildum væri okkar fyrsta og frekasta verk á morgun, ef guð okkur líður, sem er að óttast og elska guð, og keppast við að betra það, sem okkur hefir í dag á orðið.

Ó minn Jesú, minn drottinn og minn guð! Dæm þú mig ekki eptir minni verðskuldun, hverja jeg óttast, heldur frelsa þú mig eptir þinni miskunnsamlegri forþjenustu, hverri jeg treysti, og staðfest mig í þinni náð, við hverja jeg gleðst. Lof og dýrð sje þjer nú og að eilífu. Amen.

Nær maður gengur í sitt bænahús einn saman, þá má hann falla á knje, lesa svo eina af þessum bænum í senn, svo hann með Davíð tilbiðji drottinn sjö sinnum, það er: opt á hverjum degi, kvöld og morgna.

Ó herra Jesús Kristur! Jeg stend fyrir þjer álíka sem fátæk skepna fyrir þeim fullríka; mig hungrar og þyrstir eftir rjett-lætinu. Hugsvala þú nú hryggvu geði mínu. Inura virztu manninn minn að næra, mjer af himnum náð og hjálp svo færa. Hryggur maður á hnjánun fyrir þjer stendur, hjartað breiði jeg út og mínar hendur. Heyr nú drottinn hjartans bænina mína, fyrir heilagleik og forþjenustu þína.

Ó Jesús Kristur! Eg stend fyrir þjer sorgmæddur, sem einn þræll fyrir sínum herra hræddur, hláðinn syndum eins og fugl-inn fjöðrum, fell jeg títt í glæpinu einn úr öðrum; eg em kafinn ótal syndahríð-

um, eins og falla daggar dropar tíðum; eða sem korn á sjáfarsandi breiðum, svo er mitt hjartað þakið í girndum leiðum. Ilreinsaðu mig í þínu blessaða blóði, bjarga mjer svo himna kongurinn góði; fyrir þín sár og alblóðugar undir, afplána þú allar mínarsyndir.

Ó Jesús Kristur! Eg stend fyrir þjer alleina, eins og gjörði syndug Magdalena. Sjáðu! Eg em glæpi mína að gráta, gjarnan vil eg og feginn af þeim láta, fyrirgef mjer sakir og syndir mínar, sonur guðs fyrir blóð og undir þínar. Lát mig þinni hjálp og náð bíhalda, hjá þjer lifa síðan um aldir alda.

Ó Jesús Kristur! Eg stend fyrir þjer og kalla, sem ástvin tjáir öðrum ánauð alla. Kenndu í brjósti um barnið þitt sem grætur, bjarga þú mjer nú heilsugjafarinn sætur; hjálpi mjer þín heilög forþjenusta, huggi mig þinn andi og orðið bezta; frelsa þú mig burt úr dauðans díki, svo dýrka megí eg þig í himnaríki.

Ó Jesús Kristur! Eg stend fyrir þjer

á knjánunum, sem stórbrotamaður fyrir dóm-
aranum. Eg er sekur við guð, minn föð-
urinn sanna, eg er aumastur allra veraldar-
manna. Lækna þú mig líknar kongurinn
góði, lauga þú mig í þínu heilaga blóði.

Ó Jesús Kristur! Eg stend fyrir þjer
harmandi, eins og barn sem grætur undan
vendi; föðurinn góða minn hef eg reitt til
reiði, rjett er þó hann straffi mig og hýði.
Bróðir minn góði bið eg þig gott til leggja,
blíðka hjartans föðurinn okkar beggja! Eg
skal gjarna hlýðinn hjedan af vera, og
hvað eg megna ykkar vilja gjöra; af illu
láta, iðkandi svo það góða, eptir því sem
guðs míns boðorð hljóða. Hjálpa mjer þar
til heilagur guddóms andi, að hjedan af eg
ráð mitt betur vandi, gjöri og tali guð minn
svo þjer líki; gef að eg lofi þig hjer og í
himnaríki.

Ó Jesús Kristur! Eg stend fyrir þjer
hug-gladur, lausnarinn góði, sannur guð og
maður, sem hefir fyrir þitt heilaga blóð
og undir hreinsað af mjer allar mínar

syndir. Drottinn minn þinn dauði og forþjenusta frá dauðans krapti hefir oss endurleysta, frá reiði guðs, frá satan, synd og böli, frá sorgargusti, vítaskvöl og heli, en sætt oss við himnaföðurinn hæsta, hjálparklæðinu skryddir því hinu bezta, afrekadir oss aptur lífið sanna, ó þú góði heilsugjafarinn manna. Lofaður sjertu líf og ljósið skæra, lofið skulu þjer allar skepnur færa. Lofaður sjertu lambið guðs ástkæra, lofið sje þjer, heiður, dýrð og æra! Amen.

Hjartans faðir, svo sem þú skýlir okkar líkama með klæðum, svo ískryð þú sálina með andlegum ástargæðum. Svo sem þú fósttrar holdið fyrir það líkamlega bordið, svo sálina fyrir þitt guddómlega orðið, svo sem þú gefur, að vor augu sjá þann dýrðlega dags ljóma, svo gef sálin skoði þann skæra himna blómann.

Drottinn minn! Bevara þú mig og allt mitt úti og inni, í hverju sinni, stöðu og stræti, sess og sæti; í vöku og svefni stýr og stjórna öllu mínu ráði og efni. Amen.

Guð, himneskur faðir, varðveiti mig, Jesús Kristur blessi mig, friði og frelsi mig, heilagur andi helgi, huggi og upplýsi mig, engill drottins míns geymi mig, náð og miskunn guðs míns leiði mig, orðið himneska herrans fræði mig, mildin skapara míns fæði mig, rjettlætið lausnarans míns klæði mig, blóðið frelsarans míns græði mig, heilagleiki drottins míns gæði mig, svo engin illur andi hræði mig.

Guð minn gefi mjer að sofna vært og rótt á þessari nótt, og að jeg megí aptur vakna með glæðværu góðu hjarta, svo jeg kristilega lifa mætti, bæði leynt og ljóst, til máls og gjörða, guði mínum geðfelldur en náunganum góðgjörðasamur, allt guðs lán rjett tíðkandi, mínu embætti aðgætandi og í öllum góðum dyggðum mig iðkandi.

Guð minn láti mig lifa kristilega í dag, bæði leynt og ljóst, til máls og gjörða, mitt embætti með góðri gætni að útrjetta, guði mínum geðfelldur vera, en náunganum gott að gjöra, allt guðs lán rjett að

íðka og í öllum góðum dyggðum mig að iðka.

Drottinn minn! Gefðu mjer gott og frómt hjarta undir sólunni, iðjusaman líkama í dagsbirtunni, hæga hvíld og sæla svefnró á nóttunni, biðjandi munn í hörmunginni, lofandi tungu í velgengninni, iðnar hendur í nauðpurstinni, ólatar fætur í embættisgöngunni, svo jeg allt mitt dagfar kristilega framleiða kunni! Amen.

Ungmenna bænarkorn á morgna.

Í þínu nafni uppvaknaður
 Er jeg Jesús, guð og maður.
 Lof sjer þjer fyrir líf og gæði,
 Líkamans heilsu, fót og fæði,
 Og allt það þín óþreytt mildi
 Aumum mjer til leggja vildi.
 Bið jeg þig, minn blíði herra,
 Blessun þína ei lát þverra.
 Hegðun minni á hverjum degi

Haltu á sönnum dyggða vegi.
 Lát mig njóta ungdóms ára,
 Er þú barst í manndóm klára.
 Gef uppfærði æsku mína
 Andi þinn fyrir verkun sína,
 Svo í ótta og elsku þinni
 Ávöxt góðan færa kynni.
 Illýðni, tryggð og trúna hjarta,
 Tendra og nær í mínu hjarta,
 Að mjer svo með aldri hrönnum
 Aukist náð hjá guði og mönnum.
 Heims og satans hrekkja snörum
 Hrind frá mjer, svo ei óvörum
 Mig ógætinn í sjer festi,
 Eður dragi í synd og lesti.
 Vernda mig frá voða öllum,
 Vondum dauða og slysaföllum;
 Englar þínir að mjer gæti,
 Engum svo jeg meiðslum mæti.
 Mitt verklag og miskunn þína
 Mjer lát vera unun mína.
 Auk mjer skilning orða þinna,
 Eru þau lampi fóta minna.

Gef mér jafnan gott að læra,
 Góðlyndum við alla vera,
 Varfærum í velgengninni,
 Vongóðum þó raunir finni.
 Ljúfi Jesú með lífi og öndu,
 Legg eg mig í þínar hendur.
 Þar vil eg fús að lyktum lenda,
 Lofaður sjertu utan enda!

Ungmenna bænarkorn á kvöld.

Nú vil eg enn í nafni þínu,
 Náðugi guð, sem ljettir þínu,
 Mér að minni hvílu halla,
 Og heiðra þig fyrir gæðsku alla
 Þáða af þjer á þessum degi,
 Því er skylt eg gleymi eigi.
 En það má eg aumur játa,
 Angri vafinn sýta og gráta,
 Móðgað hef eg marfaldlega
 Mildi þína guðdómlega.
 Útsljett mínar syndir svartar,

Sundurkramið lækna hjarta
 Afþvegið í æðsta flóði,
 Endurlausnarans Jesú blóði,
 Svo eg kvittur sofi í friði;
 Sál og líf af engla liði
 Umkringd, satans illsku hrekki,
 Ógn og slægðir finni ekki.
 Blessa hús og hvílu mína,
 Hjástoð lát mig merkja þína;
 Þá mun ásókn illra anda,
 Ei hið minnsta kunna að granda.
 Lát mig þenkja á þessu kvöldi
 Það eg lifi í veiku holdi,
 Brotthætt gler og bólan þunna,
 Brotna senn og hjaðna kunna.
 Þú, ó guð! skalt þar um ráða,
 Þínar kný eg á dyr náðar;
 Af míns hjarta innsta grunni
 Andvarpa og bið með munni:
 Þegar eg skal seinast sofna,
 Sál við skilur, fjörið dofna,
 Hjartans faðir í hendur þínar
 Hverfa lát þá enda mína;

Hold í jörðu hægt lát blunda,
 Helgra svo þar bíði fúnda,
 Og upprisinn að eg víki
 Inn með þjer í himnaríki!
 Þar mun eg þúsund þakkir færa,
 Þjer sje lofgjörð, prís og æra! Amen.

Hver sá, sem vill sinn lifnað sáluhjálplega
 framleiða, hann verður eptirfylgjandi grein-
 ir vel að akta og hugfesta.

1. Að hann þekki og meðkenni sinn van-
 mátt, hvað aumur og einskis megandi hann
 sje, hafandi ekkert af sjálfum sjer, heldur
 af guði alleina alla hluti, og hvernig hon-
 um sje allir hlutir láns, svo hann verð-
 ur þá af hendi að láta, á hverju því augna-
 bliki, sem guð þá aptur heimta vill, jafn-
 vel sjálft lífið, og hlýtur svo nakinn og ber
 hjer við að skilja sem hann hingað kom.
 Og þó öll veröldin vildi með honum standa
 allt í dauðann, þá væri honum það engin

nytsemd, því það er allt forgengilegt, og kann frá dauðanum ekki að frelsa. Vertu þar fyrir ekki athugalaus, heldur óttast guð og þenk iðuglega um þinn vanmátt; gjör þeim þurstugu gott, sem frekast þú kannt, svo hefir þú fjesjóð á himnum, og gjör það upp á guðs vegna, því þú ert skyldugur allt gott að gjöra. En hver, sem getur nokkuð gott gjört og gjörir það ekki, honum er það synd, en sá, sem það gjörir, hann gjörir það ekki af sínu, heldur af því, sem guð hefir ljent honum, og af því sem guðs er, svo gjörir hann það af guði, en allir menn eru einskis verðir.

2. Að hann ekki elski heiminn nje það sem í heiminum er, sem er: holdsfýsn, augnalyt og drambsamt líferni, heldur hæfi guð fyrir augum og stundi eptir þeim hlutum sem guðs eru; sem er: guðs vilja að framkvæma í allsháttuðum dyggðum og forðast þessa heims börn með þeirra girndum, svo hann gjöri sig ekki hluttakandi annarlegra synda. Þitt hjarta á að stunda

eptir guðsríki og eptir þeim hlutum sem þar uppi eru, en akta allt það jarðneska fyrir ekkert, jafnvel og þeirra leyfilega skemmtun og dægrastytting með ótta og þakklæti brúka, upp á það þú fallir ekki í heimuglega synd, og hafir lyst til þess forgengilega, en gleymir eins og Eva lögmáli drottins, hvar inni þú átt þó alleina að hafa þína lystisemi dag og nótt, svo þú gangir á rjettum vegi.

3. Þú hlýtur og þessum þremur hlutum fastlega að halda, sem er: trúnni, voninni og kærleikanum. Allt hvað þú gjörir, þá gjör það af trúnni, það er: án mannvirðingar, í einfaldleika, með stöðugu trausti eptir guðs vilja, með þakkargjörð, svo sem þú gjörðir það guði og eptir skyldu; þá muntu blessun hljóta. Þinn kærleiki sje og svo af trúnni og rót hjartans, og svo að þú hafir enga velþóknun á sjálfum þjer, heldur á því að þóknast guði með ótta, án sjergæðings, og öllum mönnum, eptir sannleikanum, miskunnseminni og rjett-

vísinni, án mannvirðinga, því að þá er kærleikurinn fullkominn. Kærleikurinn leit-
ar þess, sem guðs og náungans er. Þína
von láttu vera án efasemi, en þó eptir
guðs vilja í öllum efnum, alleina til þess
guðdómlega, himneska og eilífa en ekki
til þess forgengilega. Lát ekki þína von
og traust til drottins frá þjer taka, því
maður skal og svo mitt í dauðanum á hann
vona, því hann er almáttugur.

4. Lítilætið lát ekki víkja úr þínu
hjarta nje frá þínum augum, því það varð-
veitir þitt framferði í einfaldleika, styrkir
það með þolinmæði og nærir það með sann-
leika. Befala drottni alla þína vegu, hann
mun bezt fyrir öllu sjá, því hann veit vel,
hvað þjer gott er eður ei. Eða meinar
þú hann viti ekki hvað um þig líður?
Sjá þú, drottinn sjer og veit alla hluti, og
þar er ekkert hulið fyrir hans augum. En
hann álítur þann auðmjúka, og þann sem
sundurknosaðan anda hefir, og þann sem
hræðist hans orð, Esa. 66. Girnst þar fyrir

ekki upphafinn verða, þegar menn hrósa þjer, heldur fyrirvirð þig af hjarta, því þú ert ónýtur þjón, og án guðs kraptar og styrkleika, náðar og anda megnar þú ekkert. Lát þjer ekki þykja, að þú sjert betri en þinn náungi, því þú ert einskisverð manneskja. Gef guði dýrðina í öllum efnum, þá muntu uppheljast, ef þú þig af hjarta lítilækkar.

5. Þú skalt og sem annan spegil þetta þrennt fyrir augum hafa: 1. Að þú af þínum munni engin fáfengileg, heimskufull, óóhreinferðug eður ónytsamleg orð með ræðu fram koma látir, heldur orð lífsins. Það er þau sem til lífsins leiða en ekki til dauðans, hvar fyrir þú kynnir fordæmdur að verða, svo bevara nú þína tungu, því hún kann þig bæði deyða og lífga eftir siuni vísu. 2. Að þitt hjarta sje hreint og þín samvizka frí fyrir því vonda; vara þig fyrir öllum óhreinum og vondum þönkum, og skyggust með þínum augum eftir ljósinu, þá muntu hafa góða samvizku: og sá er sáell. Hvers hjarta ekki fordæmir hann,

því hann hefir þann rjetta fögnuð. 3. Hjer næst bevara þú þína vegu og framferði, svo að þú vandrir ekki í myrkrunum, lýginni og ranglætinu, því þú ert guðs maður.

6. Í öllum efnum prófa sjálfan þig, og lær að þekkja það, sem þig enn nú vantar á allskonar dyggðir og sjá til þú forsómir ekki það sama, því þú kannt aldrei gjöra ofmikið gott; já, þó þú heðir allt gjört, sem þjer bæri, þá kunnir þú það þó ekki gjört hafa svo sem af sjálfum þjer án guðs fulltingis, því þú ert vanmáttug manneskja, en þú skalt ekki hindra guðs anda verkan í þjer, með útvortis umsvifum, svo þú ratir ekki í fordjörfun, en ef þú vilt rjettilega prófa sjálfan þig, þá lif í sífeldri iðran, auðmýkt og einfaldleika, með ótta og hræðslu, inn til þess þú kannast við, að þú sjert ekki verðugur þess náttúrlega lífsins, auk heldur alls þess góða sem þar til heyrir. En þó miklu síður þess eilífa lífsins. Það er sá mesti spekingur, sem rjettilega prófar sjálfan sig.

7. Að síðustu skaltu biðja án afláts í þínu hjarta í ótta drottins, í öllu því þú aðhefst, svo sem fyrir guðs augliti, það er: út af trúnni, á þínum vegum við náungann, með hjartanlegri eptirlangan þess hins góða, guði til dýrðar, með útdeiling þinnar gáfu í kærleika, í

þínu herbergi eður hvar þú ert alleina, með hjartans alvöru, eptir því sem guð gefur náð til, með föstum, veinan, harmi og gráti, með sundurknosun þíns hjarta, fallandi á knje eða þína ásjónu, standandi eður gangandi, dag og nótt í stöðugri von, án efasemi eptir guðs vilja, fyrir öllum trúuðum, svo sem þínum meðbræðrum. Í stuttu máli að segja, kostgæf í öllum hlutum guði að þóknast en ekki mönnunum. Hver drottinn heiðrar, þann mun hann heiðra aptur á mót. En hver hann foraktar, þann mun hann og forakta aptur.

Ef þú temur þjer kostgæflega þessa sjö hluti, þá mun guð elska þig. Hvað varðar þig um mennina? Les iðuglega guðs orð og bið hann um rjettan skilning. Samlaga þig guðhræddu fólki, svo þú megir dag og nótt um guðs orð ræða, þenkja og skrifa. Sæll er sá, sem þennan lærdóm ekki foraktar, blessaðir sjeu allir auðmjúkir og frómir. Amen.



100702301-5

Lbs - Hbs / Þjóðdeild



100702301-5

